

Αθήνα, 7.10.2026

Αρ.Πρωτ.100153

Προς

κο Σταύρο Παπασταύρου, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κοινοποίηση

κα. Όλγα Κεφαλογιάννη, Υπουργό Τουρισμού

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή του άρθρου 19 του ν. 4936/2022 (Εθνικός Κλιματικός Νόμος) στις ξενοδοχειακές μονάδες - Πρόσβαση των ξενοδοχειακών μονάδων σε ενεργειακό χώρο στα δίκτυα του ΔΕΔΔΗΕ, με κατά προτεραιότητα όρους σύνδεσης για έργα ΑΠΕ ιδιοκατανάλωσης.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή θέτουμε υπόψη σας ένα ζήτημα που αφορά άμεσα την εφαρμογή του Εθνικού Κλιματικού Νόμου στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Το άρθρο 19 του ν. 4936/2022 ορίζει ως έτος βάσης το 2019 και στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά ποσοστό τουλάχιστον 30% έως το 2030. Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επιθυμούν να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου αυτού. Για να το πράξουν, όμως, χρειάζονται: α. ένα εφαρμόσιμο και αναλογικό πλαίσιο μέτρησης και επαλήθευσης των εκπομπών τους και β. πραγματική δυνατότητα να υλοποιήσουν έργα μείωσης των εκπομπών με δικές τους επενδύσεις.

Τα δύο αυτά ζητήματα συνδέονται άρρηκτα. Στον κλάδο μας το αποτύπωμα άνθρακα προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και από την καύση συμβατικών καυσίμων σε λέβητες και κουζίνες. Η ουσιαστική μείωση των εκπομπών εξαρτάται, επομένως, από την ικανότητα κάθε μονάδας να παράγει η ίδια καθαρή ενέργεια με φωτοβολταϊκούς σταθμούς αυτοπαραγωγής (net metering ή net billing) και να αντικαταστήσει σταδιακά τα ορυκτά καύσιμα. Αυτό προϋποθέτει διαθέσιμο ενεργειακό χώρο και, κυρίως, όρους σύνδεσης με το δίκτυο που θα χορηγούνται με σαφείς κανόνες. Χωρίς αυτά, ο στόχος του άρθρου 19 παραμένει τυπική υποχρέωση χωρίς αντίκρισμα στην πραγματική μείωση των εκπομπών.

Ειδικότερα:

Α. Υποχρεώσεις αποτυπώματος άνθρακα - Παρατηρήσεις και προτάσεις.

Έτος βάσης και προθεσμίες υποβολής.

Στον ξενοδοχειακό κλάδο υπόχρεες είναι οι μονάδες με ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 και Α2. Οι υποχρεώσεις εφαρμόζονται ανά ΑΕΠΟ και περιλαμβάνουν: α. έκθεση συμμόρφωσης με επαληθευμένο το έτος βάσης, με προθεσμία την 31η.12.2025, και β. ετήσια επαληθευμένη έκθεση εκπομπών έως την 31η Οκτωβρίου κάθε έτους. Η προθεσμία για την πρώτη ετήσια έκθεση, που αφορά τις εκπομπές του 2025, λήγει στις 31.10.2026.

Η επαλήθευση των εκπομπών του έτους βάσης αποτελεί το θεμέλιο της συμμόρφωσης, πλην

όμως για πολλές μονάδες η ανάκτηση επαρκών και αξιόπιστων δεδομένων του 2019 είναι πρακτικά δυσχερής, λόγω αλλαγών ιδιοκτησίας ή διαχείρισης, ανακαινίσεων, επεκτάσεων ή της μη αντιπροσωπευτικής λειτουργίας των ετών 2020–2021 (COVID-19). Επιπλέον, η υπουργική απόφαση και ο Οδηγός Εφαρμογής εκδόθηκαν στις 11 και 15 Δεκεμβρίου 2025, λιγότερο από τρεις εβδομάδες πριν από την προθεσμία της 31ης.12.2025. Οι επιχειρήσεις δεν είχαν ουσιαστικά χρόνο να συγκεντρώσουν ιστορικά δεδομένα και να αναθέσουν την επαλήθευση, ιδίως καθώς, λόγω της εποχικότητας, πολλές μονάδες ήταν ήδη κλειστές τον Δεκέμβριο και μεγάλο μέρος του προσωπικού και των στελεχών τους βρισκόταν σε άδεια.

Στις εποχικές μονάδες η δυσχέρεια είναι εντονότερη, καθώς οι εκπομπές τους μεταβάλλονται από έτος σε έτος ανάλογα με τη διάρκεια της σεζόν και την πληρότητα, για λόγους άσχετους με την ενεργειακή τους επίδοση.

Ενδιάμεσες επαληθεύσεις.

Ο ξενοδοχειακός κλάδος χαρακτηρίζεται από υψηλή εξάρτηση από την ηλεκτρική ενέργεια. Η απανθρακοποίηση του εθνικού ηλεκτρικού μείγματος από το 2019 αποδίδει ήδη σημαντικό μέρος της απαιτούμενης μείωσης στο Score 2. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ετήσια επαλήθευση από διαπιστευμένο φορέα έως το 2030 έχει περιορισμένη προστιθέμενη αξία για την παρακολούθηση του στόχου, ενώ δημιουργεί επαναλαμβανόμενο κόστος ανά ΑΕΠΟ, χωρίς να μεταβάλλει την υποχρέωση μέτρησης των εκπομπών.

Το κανονιστικό πλαίσιο αναγνωρίζει ήδη αυτή τη λογική. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εφαρμοστική ΥΑ, για εγκαταστάσεις που καταναλώνουν αποκλειστικά ηλεκτρική ενέργεια δεν απαιτείται επαλήθευση εκπομπών. Εμμέσως, λοιπόν, αναγνωρίζεται ότι το τμήμα του αποτυπώματος ενός ξενοδοχείου που αντιστοιχεί στην ηλεκτρική ενέργεια δεν χρειάζεται τρίτο ελεγκτή. Το ίδιο όμως ισχύει ακριβώς και για τα καύσιμα, όπου ο υπολογισμός είναι εξίσου απλός: η ποσότητα του τιμολογίου ενός αδειοδοτημένου προμηθευτή πολλαπλασιάζεται με τον επίσημο συντελεστή. Στην ουσία, ο φορέας επαλήθευσης ελέγχει μόνο αν εφαρμόστηκαν σωστά οι επίσημοι συντελεστές του εργαλείου του ΥΠΕΝ σε παραστατικά που υπόκεινται ήδη σε φορολογικό έλεγχο. Δεν δικαιολογείται, επομένως, διαφορετική μεταχείριση μιας μονάδας που θερμαίνει νερό με αντλία θερμότητας από μια μονάδα που χρησιμοποιεί λέβητα πετρελαίου ή υγραερίου.

Η επαλήθευση, άλλωστε, σχεδιάστηκε για βιομηχανικές εγκαταστάσεις με σύνθετες διεργασίες και εκπομπές διεργασίας. Στα ξενοδοχεία οι εκπομπές προέρχονται από δύο κύριες πηγές: την ηλεκτρική ενέργεια και την καύση συμβατικών καυσίμων σε λέβητες και κουζίνες, και οι δύο πλήρως τεκμηριωμένες με τιμολόγια αδειοδοτημένων προμηθευτών και μετρήσεις του Διαχειριστή. Μικρές ποσότητες αποτελούν τα ψυκτικά υγρά και οι εκλύσεις από τους βιολογικούς καθαρισμούς όπου υπάρχουν, στοιχεία όμως που εύκολα επαληθεύονται.

Ενόψει των ανωτέρω, ζητούμε οι ξενοδοχειακές μονάδες να απαλλαγούν συνολικά από την υποχρέωση επαλήθευσης από διαπιστευμένο φορέα, τόσο για το έτος βάσης, όσο και για τις ετήσιες εκθέσεις, με διατήρηση της υποχρέωσης ετήσιας υποβολής εκπομπών. Η διαφάνεια διατηρείται πλήρως με: α. την ετήσια υποβολή στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο μέσω του επίσημου εργαλείου του ΥΠΕΝ, β. την υποχρέωση τήρησης των παραστατικών για πέντε έτη και γ. τους δειγματοληπτικούς ελέγχους της αρμόδιας αρχής.

Εάν δεν γίνει δεκτό το ανωτέρω αίτημα, προτείνουμε επικουρικά τα εξής μέτρα:

- **Ανοικτή προθεσμία υποβολής** της επαληθευμένης έκθεσης εκπομπών και του σχεδίου μείωσης για το έτος βάσης, με καταληκτικό όριο το έτος 2030 ή, εφόσον προηγηθεί, την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών.
- **Ευέλικτο έτος βάσης.** Οι επιχειρήσεις να μπορούν να επιλέγουν το πρώτο αντιπροσωπευτικό έτος λειτουργίας, με τεκμηρίωση που αφορά την αλλαγή ιδιοκτησίας, την ουσιαστική μεταβολή δυναμικότητας ή τις επιπτώσεις της πανδημίας, σύμφωνα με τις παρ. 71–72 του Οδηγού Εφαρμογής.
- **Ετήσια αυτοαξιολόγηση** των εκπομπών με το επίσημο εργαλείο του ΥΠΕΝ και υποβολή στο ΗΠΜ, με επαλήθευση από διαπιστευμένο φορέα το 2030 για την τεκμηρίωση της επίτευξης του στόχου.

Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, και ενόψει της προθεσμίας της 31.10.2026, ζητούμε ως άμεσο μέτρο:

α. την παράταση της προθεσμίας υποβολής της πρώτης ετήσιας έκθεσης εκπομπών έως την 31.12.2026 και

β. τη ρητή διευκρίνιση ότι δεν θα επιβληθούν κυρώσεις για τις εκθέσεις συμμόρφωσης που δεν υποβλήθηκαν έως την 31.12.2025, εφόσον υποβληθούν έως την 31.12.2026, μαζί με την πρώτη ετήσια έκθεση.

Β. Ενεργειακός χώρος στα δίκτυα του ΔΕΔΔΗΕ και κατά προτεραιότητα όροι σύνδεσης για έργα ΑΠΕ αυτοπαραγωγής.

Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, το αποτύπωμα άνθρακα μιας ξενοδοχειακής μονάδας στην Ελλάδα καθορίζεται κυρίως από την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνει. Η μείωση των εκπομπών της, πέραν της απανθρακοποίησης του εθνικού μείγματος, εξαρτάται από την εγκατάσταση σταθμών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρωτίστως φωτοβολταϊκών σταθμών αυτοπαραγωγής, με ενεργειακό ή εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό (net metering/virtual net metering) ή ταυτοχρονισμένο ενεργειακό συμψηφισμό (net billing). Το εργαλείο αυτό είναι σήμερα το βασικό μέσο με το οποίο οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις μπορούν να συμβάλουν στον στόχο του άρθρου 19 του ν. 4936/2022.

Στην πράξη, οι επιχειρήσεις συναντούν δύο εμπόδια:

- Την αδυναμία εξεύρεσης ηλεκτρικού χώρου στα δίκτυα του ΔΕΔΔΗΕ, ιδίως όταν η αίτηση για ιδιοπαραγωγή καταλαμβάνει μειωμένο περιθώριο ισχύος ή όταν ο σχετικός χώρος έχει ήδη δεσμευθεί από άλλα αιτήματα.
- Τη χρονική αβεβαιότητα. Η σειρά προτεραιότητας και ο χρόνος εξέτασης των αιτήσεων σύνδεσης δεν είναι εκ των προτέρων γνωστά, με αποτέλεσμα μια μονάδα να μην μπορεί να σχεδιάσει επένδυση που αποτελεί, ταυτόχρονα, νόμιμη υποχρέωσή της βάσει του άρθρου 19 του ν. 4936/2022.

Έτσι, οι μονάδες αυτές είναι μεν υπόχρεες, στην πράξη όμως δεν μπορούν να επιτύχουν τη μείωση που τους ζητείται.

Για τους λόγους αυτούς, ζητούμε οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, ως υπόχρεες σε στόχο μείωσης εκπομπών βάσει του ν. 4936/2022, να έχουν πρόσβαση σε ενεργειακό χώρο στα δίκτυα του ΔΕΔΔΗΕ και να τους παρέχονται κατά προτίμηση και κατά προτεραιότητα όροι σύνδεσης, ώστε να υλοποιούν εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως φωτοβολταϊκούς σταθμούς για ιδιοκατανάλωση με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering) ή συμψηφισμό επί του λογαριασμού (net billing), και έτσι να μειώνουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Ειδικότερα προτείνονται τα εξής:

- **Διάθεση ηλεκτρικού χώρου.** Να προβλεφθεί δεσμευμένο περιθώριο ισχύος στα δίκτυα του ΔΕΔΔΗΕ (σε επίπεδο υποσταθμού ή περιοχής) για έργα αυτοπαραγωγής ξενοδοχειακών μονάδων, ή, όπου αυτό δεν είναι εφικτό, σαφής μεθοδολογία προτεραιοποίησης των σχετικών αιτήσεων.
- **Προτεραιότητα στη σειρά εξέτασης.** Οι αιτήσεις όρων σύνδεσης ξενοδοχειακών μονάδων που είναι υπόχρεες σε στόχο μείωσης εκπομπών, σύμφωνα με το άρθρο 19, να εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων παραγωγής με ίδια χαρακτηριστικά, με ρητή πρόβλεψη στον Κανονισμό του Δικτύου και στους σχετικούς οδηγούς του ΔΕΔΔΗΕ.
- **Δέσμευση χρονοδιαγράμματος.** Καθορισμός ανώτατης προθεσμίας για την έκδοση προσφοράς όρων σύνδεσης και για την ενεργοποίηση της σύνδεσης, ώστε ο επενδυτικός σχεδιασμός της μονάδας να είναι εφικτός και να συνδέεται χρονικά με την πορεία προς τον στόχο του 2030.
- **Ενιαία αντιμετώπιση του έργου.** Να λαμβάνεται υπόψη κατά την αδειοδότηση ότι ο σταθμός αυτοπαραγωγής εξυπηρετεί την εκπλήρωση υποχρέωσης του ν. 4936/2022, ώστε οι σχετικές διαδικασίες να μην αντιμετωπίζονται ως αμιγώς εμπορική δραστηριότητα παραγωγής ενέργειας.
- **Να υπάρχει προτεραιότητα σε εγκαταστάσεις μηδενικής έγχυσης στο δίκτυο.** Στην πράξη δεν υπάρχει κανένας τεχνικός λόγος τα έργα αυτά να μην μπορούν να εκτελούνται άμεσα.
- **Διευκόλυνση συνεργασίας ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με τον ΔΕΔΔΗΕ** για από κοινού έργα αναβάθμισης δικτύων και υποσταθμών μέχρι και διαμοιρασμού του κόστους.

Η πρόσβαση σε ηλεκτρικό χώρο και η προτεραιότητα στη σύνδεση δεν συνιστούν οικονομική ενίσχυση, ούτε παρέκκλιση από τους κανόνες ανταγωνισμού. Αντιθέτως, συνιστούν προϋπόθεση για να έχει περιεχόμενο η υποχρέωση που έχει ήδη θεσπιστεί με το άρθρο 19 του ν. 4936/2022. Άλλωστε, τα οφέλη των σταθμών αυτοπαραγωγής δεν περιορίζονται στη μονάδα. Οι κατά τα τόπους σταθμοί αυτοπαραγωγής καλύπτουν μέρος των φορτίων κατανάλωσης τους, μειώνουν τη ζήτηση ισχύος από το εθνικό δίκτυο και ενισχύουν τη σταθερότητα σε περιόδους έντονων κλιματολογικών συνθηκών.

Συνολικά, οι προτάσεις μας δεν θίγουν ούτε τον κλιματικό στόχο, ούτε τη διαφάνεια της παρακολούθησης. Αφαιρούν μόνο ένα διοικητικό και οικονομικό βάρος που δεν προσφέρει αντίστοιχο περιβαλλοντικό όφελος, ενώ παράλληλα, επιτρέπουν να μειωθούν οι εκπομπές στην

πηγή τους, αντί απλώς να καταγράφονται.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Γιάννης Χατζής

Αντώνης Παγώνης

Πρόεδρος Δ.Σ.

Γενικός Γραμματέας